

Sygn. akt VI Ka 446/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w E. VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Elżbieta Kosecka - Sobczak (spr.)

Sędziowie: SSO Irena Śmietana

SSO Natalia Burandt

Protokolant: sekr. sądowy A. Z.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w E. K. P.

po rozpoznaniu dnia 18 października 2018r., w E. sprawy:

Ł. K. (1) s. B. i L. ur. (...)w O.

o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w O.

z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. akt II K 262/18

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. E. J. 147,60 zł brutto za obronę udzieloną skazanemu z urzędu przed sądem II instancji oraz 143,91 zł brutto tytułem zwrotu kosztów dojazdu do Sądu;

III. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed sądem II instancji.

Sygn. akt VI Ka 446/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. w sprawie II K 262/18 rozważał możliwość objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych wobec skazanego Ł. K. (1) w prawomocnych wyrokach:

1. Sądu Rejonowego w O. z dnia 27 października 2014 r. w sprawie II K 45/13, którym skazano go na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,
2. Sądu Rejonowego w O. z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie II K 238/17, którym skazano go na karę 1 roku pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w O. z dnia 15.06.2018r. w sprawie II K 262/18:

I. połączono jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego Ł. K. (1) wyrokami Sądu Rejonowego w O. w sprawach II K 45/13 i II K 238/17 i orzeczono mu karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

II. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach jednostkowych uznano za podlegające odrębnemu wykonaniu;

III. na poczet kary łącznej zaliczono okres pozbawienia wolności w sprawie II K 238/17.

Ponadto zasądzono koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu i zwolniono skazanego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Od powyższego wyroku apelacje wnieśli obrońca skazanego i sam skazany.

Obrońca w apelacji zarzucił rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec Ł. K. (1) kary łącznej pozbawienia wolności, polegająca na niezastosowaniu przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, w sytuacji, gdy więź podmiotowo-przedmiotowa pomiędzy czynami objętymi połączonymi wyrokami, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, uzasadniają zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej.

Stawiając ten zarzut obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kary łącznej w niższym wymiarze, zgodnie z zasadą pełnej absorpcji tj. kary łącznej 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Natomiast skazany Ł. K. w apelacji zakwestionował dotychczasowe skazania, wskazał, że w innej sprawie sypła grzywnę i że podjął terapię (a więc jest postęp w jego resocjalizacji), podniósł też zastrzeżenia co do osoby kuratora w sprawie o zarządzenie wykonania kary. Oceniał, że jego zachowanie w ZK jest dobre a nie przeciętne. Podniósł, że niezasadnie trafił do więzienia, że nie ułożyło mu się w życiu. Uznał, że kara łączna powinna być orzeczona przy zastosowaniu zasady absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje wniesione przez obrońcę skazanego i skazanego nie zasługiwały na ich uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził przewód sądowy gromadząc materiał dowodowy pozwalający na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy, w tym m.in. opinię o skazanym z jednostki penitencjarnej i informację z K. o osobie skazanego.

Ustalenia faktyczne które poczynił w sprawie sąd I instancji nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów. Poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazała błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna była ze wskazaniem wiedzy, w zakresie orzeczonej kary łącznej uwzględniała okoliczności dot. celów tej kary, znajdując swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia.

W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy wskazał jakie fakty uznał za ustalone, na czym opierał poszczególne ustalenia, a następnie wskazał prawidłowe zdaniem Sądu Okręgowego wnioski jakie wyprowadził z dokonanych ustaleń w zakresie przyjęcia wymiaru kary łącznej wymierzonej z zastosowaniem zasady absorpcji wobec skazanego Ł. K. (1).

Co do zarzutu rażącej niewspółmierności kary, zawartego i w apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego, i w apelacji samego skazanego, wskazać należy, iż zachodzi ona jedynie wówczas gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary łącznej. Stwierdzić także należy, iż nie chodzi tu o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary ale o różnice tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować (OSNPG 1974/3-4/51; OSNPK 1995/6/18).

Sytuacja taka, zdaniem Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie jednak nie zachodzi. Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku wskazał jakie okoliczności uwzględnił wymierzając skazanemu karę łączną 1 roku

i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Należy przypomnieć, że sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa (tzw. absorpcja) do ich sumy (tzw. kumulacja). Te granice stanowią skrajne możliwości wymierzenia kary łącznej, zaś sąd ma możliwość wymierzenia kary łącznej mieszczącej się między tymi skrajnymi granicami (tzw. asperacja). Najwyższa z kar jednostkowych orzeczonych wobec Ł. K. (1) w wyrokach które podlegały połączeniu w ramach rozpoznawanej sprawy to kara 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, zaś suma kar to 2 lata i 2 miesięcy pozbawienia wolności i w tych granicach mogła być wymierzona skazanemu kara łączna.

Należy też zaznaczyć, że na wymiar kary łącznej nie ma już wpływu ani stopień zawinienia z jego funkcją limitującą, ani stopień społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw. Decydujące znaczenie ma zaś względem na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Ponadto wymierzając karę łączną w ramach wyroku łącznego i oceniając zachowanie skazanego należy brać też pod uwagę czy oprócz popełnieniu czynów przypisanych mu w wyrokach jednostkowych podlegających połączeniu to czy skazany popełnił inne przestępstwa. Bowiem popełnienie wielu przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (orzekania kary łącznej w wysokości kary najsurowszej orzeczonej za zbiegające się przestępstwa). Zasada ta wynika z orzecznictwa i tak w wyroku S.A. w Łodzi z 20.09.2001r (II AKa 154/01 Prok.i Pr. 2002/4/26) stwierdzono, iż "W. nadmienić również, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar, czy też poprzez zastosowanie zasady absorpcji. Wymiar kary łącznej zależy od stopnia związku przedmiotowego i podmiotowego zbiegających się przestępstw. Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma także względem na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji".

Przenosząc powyższe rozważania na ocenę okoliczności ustalonych w przedmiotowej sprawie to należy stwierdzić, że nie było podstaw do zastosowania przy wydawaniu tego wyroku łącznego jedynie zasady absorpcji choćby z uwagi na pięciokrotną karalność oskarżonego, co wynika z informacji z K. , a ta okoliczność miała duże znaczenie dla wymierzenia skazanemu kary łącznej przy zastosowaniu zasady asperacji.

Ponadto akcentowana przez obrońcę skazanego czy samego skazanego opinia o skazanym z jednostki penitencjarnej wcale nie świadczy jednoznacznie o pozytywnym przebiegu resocjalizacji. Zachowanie skazanego zostało bowiem ocenione jako przeciętne, Ł. K. nie był nagradzany, zaznaczono, że społecznie nie udziela się. Przede wszystkim zaś w opinii wskazano, że jest on bezkrytyczny w stosunku do popełnionych przestępstw. Podobny wniosek nasuwa się też po lekturze apelacji skazanego, w której zaprzecza on popełnieniu przestępstw i nie widzi swojej winy, tylko „winę” innych osób, która doprowadziła do skazania go i zarządzenia wykonania kary. Stąd treść opinii z pobytu skazanego w ZK w I., nawet jeżeli skazany podjął terapię, to nie może być uznana za wystarczający dowód tego, że resocjalizacja skazanego przebiega pozytywnie. Resocjalizacja człowieka dorosłego ma za zadanie spowodować korektę struktury osobowościowej w tym kierunku aby zmienił on swoje nawyki i społeczne zachowania, a w szczególności aby pod odbyciem kary nie popełniał nowych przestępstw. Tymczasem w świetle treści apelacji skazanego i uwagi z opinii z ZK o bezkrytycznej postawie Ł. K. (1) wobec popełnionych czynów, to trudno przyjąć by faktycznie jego resocjalizacja przebiegała pozytywnie, że jest nadzieja na wyeliminowanie w przyszłości niekorzystnych, społecznych postaw skazanego, a wręcz przeciwnie, raczej można się spodziewać, że skazany – po opuszczeniu jednostki penitencjarnej – może po raz kolejny naruszyć porządek prawny, skoro jest bezkrytyczny wobec popełnionych przestępstw. Stąd opinia z ZK nie była wcale dowodem, który by przemawiał za wymierzeniem kary z zastosowaniem pełnej absorpcji.

Nie można też było się zgodzić z argumentami obrony, że zasła więź podmiotowo-przedmiotowa pomiędzy czynami objętymi połączonymi wyrokami, która by optowała za zastosowaniem zasady absorpcji. Poza przytoczeniem przez obrońcę orzeczenia SN z 11 lutego 1976r. w sprawie I KR 292/75 i wskazaniem innych orzeczeń, to obrońca w żaden sposób nie wykazał aby w okolicznościach omawianej sprawy taka więź zaistniała. Tymczasem skazanie Ł. K. w sprawie II K 45/13 SR w O. dotyczyło czynu ciągłego udzielania innym osobom odpłatnie marihuany tj. czynu z art. 59 ust. 1 w zb. z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a skazanie w sprawie II K 238/17 SR w O. dotyczyło znęcania z art. 207§1kk w zb. z art. 157§1i§2kk. Ponadto czynu ciągłego w sprawie III K 45/13 miał się on dopuścić od września

2011r. do 29 stycznia 2012r., a przestępstwa znęcania w sprawie II K 238/17 od października 2016r. do 23 marca 2017r. A więc z powyższego wynika, że nie było żadnej bliższej więzi pomiędzy przypisanymi mu w jednostkowych wyrokach przestępstwami, gdyż dopuścił się on przestępstw skierowanym przeciwko różnym dobrom, które nie były nawet popełnione w zbliżonym okresie czasu. Stąd i te okoliczności – które zostały prawidłowo dostrzeżone przez sąd I instancji, co wynika z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku- nie przemawiały za złagodzeniem orzeczonej kary łącznej.

Ponadto jeszcze raz należy podkreślić, że postawa skazanego w trakcie odbywania kary, a w szczególności bezkrytyczny stosunek skazanego do popełnionych przestępstw i szukanie przez niego winy w innych, a nie w sobie, upatrywanie źródeł osadzenia w tym, że „nie ułożyło mu się w życiu”, chociaż był dotychczas pięciokrotnie skazywany wyrokami jednostkowymi, to powoduje, że Ł. K. wymaga dłuższego oddziaływania resocjalizacyjnego. Nie bez znaczenia jest i to, że przecież sąd I instancji nie orzekł kary łącznej w zaskarżonym wyroku łącznym z zastosowaniem zasady kumulacji, tylko przy zastosowaniu pośredniej zasady asperacji. A więc z sumy kar wynoszącej 2 lata i 2 miesiące pozbawienia wolności „odjął” 6 miesięcy (a nie 4 miesiące jak to mylnie wskazał skazany w swojej apelacji) i orzekł karę łączną do odbycia w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Konkludując stwierdzić należy, iż wymierzona skazanemu Ł. K. (1) kara łączna 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności jest jak najbardziej sprawiedliwa i uwzględniająca zarazem wszystkie dyrektywy wymiaru kary łącznej, w tym prawidłowo uwzględniająca opinię o skazanym z jednostki penitencjarnej. W ocenie Sądu Okręgowego, mimo, że tak ukształtowana represja karna raczej nie stwarza realnych możliwości osiągnięcia korzystnych efektów poprawczych w zachowaniu oskarżonego (co wynika z jego stanowiska zawartego w apelacji), to będzie oddziaływała właściwie na społeczeństwo, osiągając w ten sposób cele prewencji ogólnej, poprzez odstraszenie innych od popełniania wielu przestępstw.

Nie stwierdzając zatem w zaskarżonym wyroku zarzucanego mu uchybienia rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 kpk utrzymał orzeczenie w mocy, jako w pełni słuszne i trafne.

Mając na uwadze obecną sytuację rodzinną i materialną skazanego, który przebywa w jednostce penitencjarnej, Sąd Okręgowy zwolnił go w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a nadto zasądził od Skarbu Państwa koszty za obronę udzieloną skazanemu przed sądem II instancji.